

Forfatter: Falster, Christian

Titel: Udrag fra Satirer, 1720-42

Citation: Falster, Christian: "Satirer, 1720-42", i Falster, Christian: *Satirer, 1720-42*, udg. af Aage Schiøttz-Christensen, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, C.A. Reitzel, 1982, s. 79. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-falster05-shoot-idm140600519881440/facsimile.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Satirer, 1720-42

Da Frederik d.4. oprettede *landmilitsen* i 1701, har ifølge Edv.Holm forestillinger om en kommende alm. værnepligt været medvirkende, idet denne konge havde ladet »Tanken om et nationalt Vårens Betydning komme stærkere frem, end det var sket i Aarhundreder« (I, s. 437).

Denne synsmåde har Falster været idealistisk begejstret for. I hans store digt om Frederik d.4.s højst-priselige regimente (først trykt 1770) ser man bonden rette ryggen i ligeværd med andre, idet det hedder om landmilitsen:

Vor kække Bonde-Søn skrev under med sin Fed,
At tiene Kongen Troe i farer, Kuld og Sved.
Han Bonde-Klatterne begyndte at afvaske,
Iførte sig Gehæng med Kaarde, Flint og Taske,
Ansaæ det for en Rang at være med Militz
Og for en Lærdom at forstaae sin Exercitz.

Men hvad virkeligheden har været bag dette påståede frimandsvæsen, får man et glimt af ved at høre Holbergs Jeppe berette om sin tid under »Malicien« og følge hans og Jakob Skomagers udveksling af minder fra dengang, de var »i Companen sammen« – også ved Wismar, hvor Jakob løb bort og skulle være hængt.

Det, der hindrede kongens og Falsters vision i at blive virkelighed, var de uoverstigelige standsgrænser. Spærret inde bag dem tvinges Falster her til at nøjes med en idealitet uden indsats og en satire uden hold i virkeligheden.

Idet Falster gør bonden til soldat på alles vegne, intonerer han den lovsang til den danske landsoldat, der kulminerede med Følbers raske vise fra 1848 (»Den gang jeg drog af sted ...«) – og som Grundloven derefter gjorde overflødig.

53,6-8: *Hvad Meen hand har paa Armen o.s.v. ...*] den placc-